

VUODEN 2020 TILINPÄÄTÖKSEN HYVÄKSYMINEN JA VASTUUVAPAUDEN MYÖNTÄMINEN

77/1.45/2021

KHALL § 137

Oulaisten kaupungin vuoden 2020 tilinpäätös on valmisteltu hallintokunnissa ja hallintokeskuksessa. Tilinpäätös on laadittu soveltaen kirjanpitolautakunnan kuntajoston yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Kuntalain (410/2015) 112 §:n mukaan kunnan kirjanpitovelvollisuuteen, kirjanpitoon ja tilinpäätökseen sovelletaan lisäksi kirjanpitolain ja -asetuksen säännöksiä. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto antaa ohjeita ja lausuntoja kirjanpitolain ja kuntalain 113 - 116 §:n soveltamisesta.

Kunnan tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Lisäksi kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimista ohjeistetaan tarkemmin kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamassa yleisohjeessa. Tilinpäätöslaskelmat laaditaan kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaisiin kaavoihin. Liitetietojen antamisessa noudatetaan kuntajaoston antamaa yleisohjetta. Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä (Kuntal 113 §).

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnan hallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Kuntalain 115 §:n mukaan: "Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä".

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista. Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tilintarkastajan on kuntalain 123 §:n mukaan toukokuun loppuun mennessä tarkastettava julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.

Tilintarkastajan on tarkastettava:

1. onko kunnan hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti;
2. antavatko kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta;
3. ovatko valtionosuuksien perusteista annetut tiedot oikeita;
4. onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Tilintarkastajan tulee noudattaa valtuuston ja tarkastuslautakunnan antamia ohjeita, jolleivät ne ole ristiriidassa lain, hallintosäännön tai julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan kanssa. Havaitsemistaan olennaisista epäkohdista tilintarkastajan on ilmoitettava viipymättä kunnanhallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa. Tilintarkastuspöytäkirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Kuntalain 125 § säätelee tilintarkastuskertomusta ja sen käsittelyä. Valtuustolle annettavassa kertomuksessa on esitettävä tarkastuksen tulokset ja myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus. Hyväksyessään tilinpäätöksen valtuusto päättää vastuuvapaudesta tilivelvollisille. Kunnan tilinpäätös ja siihen sisältyvät asiakirjat ovat julkisia sen jälkeen, kun kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja ovat allekirjoittaneet tilinpäätöksen (JulkL6 §).

Vuoden 2020 tilinpäätös

Tilinpäätös vuodelta 2020 on oheismateriaalina (eritelty kaupunki ja viemäri-
laitos). Viralliset tilinpäätöslaskelmat ovat tilinpäätöksen luvussa 3. (tase, tuloslas-
kelma, rahoituslaskelma, konsernilaskelmat).

Tilinpäätöksen alussa on toimintakertomus, jossa on käyty läpi kokonaistalouden
näkökulmasta olennaisia tapahtumia toiminnassa ja taloudessa. Tuloksen muo-
dostumista ja rahoitusta on tarkasteltu kolmelta viime vuodelta (2018 - 2020) ja
mukana ovat myös tunnusluvut. Tilinpäätös sisältää myös talousarvion
toteutumista koskevat osat (käyttötaloustoimielimittain ja vastuualueittain, tulos-
laskelma, rahoituslaskelma sekä investoinnit hankkeittain ja yhteenveto määrära-
hojen ja tuloarvioiden toteutumisesta). Viralliset tilinpäätöslaskelmat ovat vuosilta
2019 ja 2020, tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilitarkastajan tilinpäätösmerkintä ovat
tilinpäätöksen luvussa 6.

Käyttötalous

Oulaisten kaupungin tilikauden 2020 toimintatuotot olivat 7,6 milj. € (tot.
97,4%). Toimintatuotoissa oli kasvua 0,5 %. Myyntituotot laskivat n. 23.000. €
(-0,8 %) ja maksutuotot laskivat n. 20.000 € (- 8,0 %). Tuet ja avustukset oli vat
1,130 milj. €, kasvua muodostui 56,2 %. Toimintakuluja oli 57,7 milj. € (tot. 98,1
%), laskua -0,3 % vuodesta 2019 vuoteen 2020.

Suurimmat erät toimintakuluissa ovat henkilöstökulut (44,6 %) ja palvelujen ostot
(42,6 %). Henkilöstökulut olivat 25,8 milj. € (tot. 97,3 %), kasvua 0,324 milj. €
(1,3 %) ja palvelujen ostoihin käytettiin 24,6 milj. € (tot. 98,4 %), laskua 0,544 milj.
€ (- 2,2 %).

Verotulot ja valtionosuudet 2020

Kaupungin verorahoitus muodostuu verotuloista ja valtionosuuksista. Oulaisten
kaupungin tuloveroprosentti v. 2020 oli sama kuin edellisenä vuonna 22,00 %.
Verotulot jäivät yhteensä n. 0,620 milj. € (tot. 97,7 %) alle talousarvion. Kaiken
kaikkiaan verotulot kasvoivat n. 0,732 milj. euroa (2,9 %) vuoteen 2019
verrattuna. Kunnallisveron tuotto jäi talousarvioon nähden n. 0,670 milj. euroa
matalammaksi ja kiinteistöverontuotto n. 0,184 milj. euroa matalammaksi
verotuksen joustavan valmistumisen vuoksi. Yhteisöveron tuotto ylitti talousar-
vion valtion koronakustannusten vuoksi ja kertymä oli 0,351 milj. euroa
korkeampi vuoteen 2019 verrattuna.

Kunnallisveron lopullinen tuotto oli v. 2020 koronaepidemian sekä kevään 2020
ennusteiden valossa paljon odotettua parempi. Koronaepidemian negatiiviset ta-
lousvaikutukset eivät kuitenkaan kohdistu yksistään vuoteen 2020 vaan vaikutus
ulottuu myös tuleville vuosille. Maamme hallitus on kuitenkin luvannut tukensa
kuntien suoriin koronakustannuksiin.

Kiinteistöverotuksen joustava valmistuminen v. 2020 vaikutti kiinteistöverojen tili-
tyksien viivästymiseen vuoden 2021 puolelle. Verovelvolliskohtainen joustava

Kiinteistöverotus valmistui kahdessa erässä toukokuussa tai lokakuussa. Lokakuussa valmistuneista verotiedoista tilitykset tapahtuvat vasta helmikuussa 2021. Verohallinto on ilmoittanut, että vuonna 2021 verotulojen siirtyminen seuraavalle vuodelle pienenee puolella.

Yhteisöverotuoton nousu johtuu, koronavirusepidemiaan liittyvästä, kunnille kohdistetusta määräaikaisesta tukitoimenpiteestä v. 2020 sekä v. 2021. Kuntien yhteisöveron jako-osuuden määrää korotettiin 10 prosenttiyksiköllä (32,13 % -> 42,13 %). Tuen tarkoituksena on turvata peruspalvelujen järjestämisen edellytykset ja helpottaa poikkeustilanteesta johtuvia kuntien talouden vaikeuksia. Korotuksen vaikutus Oulaisten yhteisöveron osuuteen oli 0,363 milj. euroa.

Valtionosuuksia kertyi 2020 vuonna 28,3 milj. euroa ja kasvua 4,1 milj. euroa (18,1 %) vuodesta 2019. Peruspalvelujen valtionosuudeksi muodostui 24.738.360 euroa ja verotulomenetyksen kompensatioksi 3.604.272 euroa. Maamme hallituksen neljännessä talousarviosta Oulaisiin myönnettiin lisäystä valtionosuuksiin 0,997 milj. € ja seitsemännessä talousarviossa 0,987 milj. €. Koronatuet v. 2020 olivat yhteensä 1,9 milj. €, yhteisöveron korotus (10 %) huomiotuna yhteensä 2,3 milj. €.

Kokonaisuutena Oulaisten kaupungin verorahoitus ja valtionosuudet kasvoivat vuodesta 2019 noin 5,0 milj. euroa (10,3 %). Taulukossa (alla) verotulot sekä valtionosuudet v. 2019 ja 2020.

Verotulot	Ta-		Toteutuma	Tot.-%	Tilinpäätös muutos	
	Ta	muutos	2020		2019	%
Kunnan tulovero	23 200 000	0	22 531 528	97,1	21 939 878	2,7
Kiinteistövero	2 117 000	0	1 932 471	91,3	2 142 916	-9,8
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 533 000	0	1 766 672	115,2	1 415 496	24,8
Yhteensä	26 850 000	0	26 230 671	97,7	25 498 290	2,9
Valtionosuudet	26 045 937	2 292 602	28 342 632	100	24 000 197	18,1
Verorahoitus yhteensä			54 573 303		49 498 487	10,3

Vuoden 2020 tuloslaskelman katteet (mukana kaupungin ja viemäri- ja jätevesilaitoksen luvut):

Oulaisten kaupungin vuoden 2020 tilikauden tulokseksi muodostui 2.348.699,13 € ja ylijäämä oli 1.913.681,69 €. Toimintatuotot kattoivat 13,6 % toimintakuluista.

Toimintakate	- 50.017.703 €
Vuosikate	4.716.571 €
Tilikauden tulos	2.348.699 €
Tilikauden ylijäämä	1.913.681 €

Tilikauden tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet tekijät

:

Investoinnit 2020

Vuonna 2020 kaupungin investoinnit olivat yhteensä 2.586.793 € (2.871.850 € v.2019) ja saatujen rahoitusosuuksien ja omaisuuden myyntituottojen jälkeen nettoinvestoineiksi jäi 2.407.101 € (2.343.851 € v. 2019). Investoinneista maanhankintaan käytettiin yhteensä v. 2020 vain 43.791 € ja myyntituloja saatiin vain 135.900 €.

Lainakanta 31.12.2020

Vuodenvaihteessa kaupungilla oli lainaa kaikkiaan 32.961.720 € (34,7 milj.€ v.2019). Koko lainasummasta oli pitkäaikaista lainaa oli 3,6 milj.€ ja lyhytaikaista (kuntatodistusohjelmiin perustuvaa) lainaa 29,3 milj.€. Lainamäärä on lyhentynyt n. 1,7 milj. €. Yhteensä lainamäärä asukasta kohden on 4.526 €/as. (4.670 €/as v. 2019).

Oulaisten kaupungin taseessa on aikaisemmilta tilikausilta kertynyttä ylijäämää 1.895.612,54 €. Vuoden 2020 tilikauden ylijäämä oli 1.913.681,69 €, joten taseen ylijäämä 31.12.2020 on 3.809.294,23 €.

Kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus

- 1) esittää kaupunginvaltuustolle, että tilikauden 2020 tulokseen 2.348.699,13 € tehdään poistoeron muutoskirjaus 54.982,56 € (perustuu investointirahaston aiempaan käyttöön) sekä investointivaraus 450.000 € (kaupungin rahoitusosuus Lehtopään kevyen liikenteen väylään), minkä jälkeen tilikauden ylijäämä on 1.913.681,69 € kirjataan taseen yli-/alijäämätilille tasekirjassa esitetyllä tavalla. Kaupungin tase 31.12.2020 on tämän jälkeen ylijäämäinen 3.809.294,23 €;
- 2) allekirjoittaa vuoden 2020 tilinpäätöksen ja jättää tilinpäätöksen tilintarkastajien tarkastettavaksi; ja
- 3) saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi. Kaupunginhallitus oikeuttaa hallintokeskuksen tekemään tilinpäätökseen mahdollisia teknisluonteisia kirjoitus- ja laskuvirheiden korjauksia, joilla ei ole vaikutusta lopputulokseen. Mahdolliset muutokset esitellään kaupunginhallitukselle ennen tilinpäätöksen valtuustokäsittelyä.

Kaupunginhallitus: Hyväksyttiin yksimielisesti.